

בש"פ 5873/16 - תיסן אבו עגינה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5873/16

לפני:
העורר:
כבוד השופטת א' חיות
תיסן אבו עגינה

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע מיום
26.6.2016 במ"ת 2141-05-16 שניתנה על ידי כבוד
השופט נ' אבו טהה

עו"ד אורי דייגי
עו"ד תומר סגלוביץ

בשם העורר:
בשם המשיבה:

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה) מיום 26.6.2016 במ"ת 2141-05-16 אשר הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו בת"פ 2156-05-16.

1. נגד העורר הוגש ביום 1.5.2016 כתב אישום המייחס לו עבירות של חטיפה לשם סחיטה, כליאת שווא, התעללות בקטין ותקיפת קטין. על פי עובדות כתב האישום, העורר סבר כי על א.ע.א, קרוב משפחתו יליד 2003 (להלן: המתלונן), להשיב לו סכום של 100 ש"ח. העורר איתר את המתלונן סמוך לשעה 22:00, הוביל אותו בכוח לסככה הסמוכה לביתו ביישוב שגב שלום, היכה אותו

באמצעות מוט ברזל ולוחות עץ, קשר את ידיו באמצעות חבל אל דופן הסככה, כך שרשרת ברזל סביב רגליו, ליפף מוט ברזל סביב חזהו ובטנו והמשיך להכותו בחוזקה תוך שהוא דורש כי ישיב לו את הסכום האמור. לאחר מכן קשר העורר חבל לתקרת הסככה, כך אותו סביב צווארו של המתלונן, העמידו על ארגז ברזל והמשיך להכותו. סמוך לשעה 03:00 הוביל העורר את המתלונן לוואדי הסמוך לשכונתו והשליכו שם כשהמתלונן מחוסר הכרה. דודיו של המתלונן שאיתרו אותו שיחררו אותו והזעיקו אמבולנס. בשל מעשיו של העורר נגרמו למתלונן חבלות וכאבים בכל חלקי גופו.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בדיון שהתקיים בבקשה ביום 9.5.2016 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה וכן לקיומה של עילת מעצר ובית המשפט קמא הורה על קבלת תסקיר מעצר בעניינו ועל הכנת חוות פסיכיאטרית שתבחן את שאלת כשירותו לעמוד לדין. בתסקיר המעצר שהוגש ביום 7.6.2016 (להלן: התסקיר הראשון) ציין שירות המבחן כי העורר הינו בן 34, נשוי ואב לשלושה ילדים קטינים, תושב שגב שלום, מובטל ובעל תעודת בגרות חלקית. עוד צוין כי העורר נעדר עבר פלילי, אינו מתרועע בחברה שולית וכי ההליך הנוכחי מהווה עבורו גורם מרתיע. מנגד צוין כי לעורר קווי אישיות ילדותיים ובלתי בשלים והוא בעל השקפה דיכטומית. בנוסף התרשם שירות המבחן כי במצבים בהם הדברים אינם מתפתחים כפי רצונו מגיב העורר באופן אימפולסיבי ואלים. משכך סבר שירות המבחן כי קיים סיכון, אם כי נמוך, להישנות התנהגות עבריינית מצידו והוסיף שהעורר הסכים להשתלב במסגרת טיפולית ייעודית. אשר לחלופת המעצר שהוצעה – בבית הוריו של העורר ברהט בפיקוחם ובפיקוח גיסתו – שירות המבחן התרשם כי המפקחים מבינים את האחריות המוטלת עליהם ויכולו למלא את תפקידם, אך שירות המבחן סבר כי בטרם תינתן המלצה מטעמו יש להמתין לקבלת חוות הדעת הפסיכיאטרית. לאחר קבלת חוות הדעת הפסיכיאטרית הוגש על ידי שירות המבחן ביום 15.6.2016 תסקיר מעצר משלים (להלן: התסקיר השני), בו התייחס לממצאי חוות הדעת לפיהם העורר כשיר לעמוד לדין בהעדר סממנים פסיכויטיים או הפרעה אפקטיבית מג'ורית. שירות המבחן ביקש דחייה נוספת וציין כי בטרם יבוא בהמלצה יש מקום לעמוד על מצבו של המתלונן. כעבור שבוע, ביום 21.6.2016, הוגש תסקיר מעצר משלים נוסף (להלן: התסקיר השלישי), בו צוין כי המתלונן הקטין נתון במצב נפשי קשה מאז האירוע ומטופל על-ידי שירותי הרווחה. עוד צוין כי משפחת העורר שלחה מכתבים ליישר את ההדורים עם משפחת המתלונן, אך אביו של המתלונן דחה אותם. לבסוף קבע שירות המבחן כי חלופת המעצר המוצעת אינה מצמצמת את רמת הסיכון הנשקפת מהעורר נוכח קרבתה הגיאוגרפית למקום מגוריו של המתלונן והימצאותם של קטינים באותו מקום. על כן לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרר את העורר לחלופה.

4. ביום 26.6.2016 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. בית המשפט קמא קבע כי אין בחלופה שהוצעה – ולא הומלצה על ידי שירות המבחן – כדי ליתן מענה הולם לרמת המסוכנות הנשקפת מן העורר. בית המשפט עמד על חומרתם ואכזריותם של המעשים המיוחסים לעורר, שבוצעו כלפי קטין ונמשכו שעות ארוכות בגין חוב זעום לכאורה. בנוסף ציין בית המשפט קמא כי קיים חשש לשיבוש הליכי משפט בשים לב לקרבה המשפחתית בין המעורבים. מטעמים אלו ונוכח התרשמות שירות המבחן מקווי אישיותו האימפולסיביים של העורר, קבע בית המשפט קמא כי חרף העובדה שהעורר נעדר עבר פלילי, לא ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות חלופת מעצר ועל כן יש להותיר אותו במעצר מאחורי סורג ובריח.

5. בערר שהגיש טוען העורר כי לא היה מקום ליתן משקל מכריע לאמור בתסקיר השלישי של שירות המבחן. זאת בשים לב לשני התסקירים החיוביים הקודמים בעניינו. לטענת העורר קיים פער בלתי מוסבר בין תסקירי שירות המבחן המצדיק, במכלול הנסיבות, את שחרורו לחלופת מעצר. לטענת העורר בית המשפט קמא לא נתן משקל מספק למאפייניו של העורר ובהם עברו הנקי; אורח חייו הנורמטיבי; העדר מעורבותו בחברה שולית; העובדה שההליך הפלילי מהווה עבורו גורם מרתיע; ההערכה שרמת הסיכון להישנות

התנהגות עבריינית נמוכה; הסכמתו להשתלב במסגרת טיפולית בשירות המבחן; והתרשמות שירות המבחן כי הוא יצליח לגייס כוחות ולעמוד בתנאים המגבילים שיוטלו עליו. עוד טוען העורר כי בבחינת חלופת המעצר לא ניתן שיקול מספק להתרשמות החיובית של שירות המבחן מהמפקחים המוצעים ולכך שהם מגנים התנהגות עבריינית ומתנגדים לה. לבסוף מציין העורר כי אמנם המעשים המיוחסים לו הינם חמורים וקשים, אך בהינתן מכלול השיקולים הצריכים לעניין וכן בהינתן מקרים חמורים מאלה בהם הורה בית המשפט על חלופות מעצר, יש להורות על חלופת מעצר גם במקרה דנן.

6. המדינה טוענת מנגד כי במקרה דנן חלופת מעצר לא תסכון וכי מסוכנותו של העורר הינה כלפי כולי עלמא בשל קווי אישיותו הבעייתיים כמתואר בתסקירי שירות המבחן. המדינה אף הפנתה בטיעוניה לסרטון אשר הוצג בפני בית המשפט קמא ובו נראים מאמצי כוחות ההצלה והשוטרים לשחרר את המתלונן מן החבלים והשרשראות. הסרטון, כך נטען, משקף את האכזריות ואת רמת ההתעללות המיוחסת לעורר במקרה דנן כלפי קטין כבן 12 שנים בלבד ועל כן לטענת המדינה אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא הנסמכת על המלצת שירות המבחן.

7. דין הערר להידחות.

השאלה העומדת לדיון היא האם יש מקום לסטות במקרה דנן מהמלצתו השלילית של שירות המבחן ולהורות על חלופת מעצר. כפי שנפסק, בית המשפט אינו כבול להמלצותיו של שירות המבחן ואולם, ככלל, נדרשים טעמים מבוססים וכבדי משקל על מנת לסטות מהמלצה שלילית הניתנת על ידו (ראו: בש"פ 3386/07 מדינת ישראל נ' אשד, פסקה 13 (18.4.2007) והאסמכתאות המובאות שם).

טעמים כאלה אינם קיימים במקרה דנן. העורר מואשם בביצוע מסכת של מעשים קשים ומעוררי חלחלה לאורך שעות במתלונן קטין בשל חוב של 100 ש"ח, והוא אינו חולק על קיומן של ראיות לכאורה לביצועם של מעשים אלה על ידו. מי אשר מסוגל, לכאורה, לבצע מסכת התעללות כה קשה בילד רך בשנים אכן מהווה סכנה לציבור בכללותו ולא ניתן לצפות מה יעשה אם ישוחרר לחלופה המוצעת, בייחוד בהינתן קווי אישיותו הבעייתיים כמצוין בתסקיר שירות המבחן, המתאפיינים בחוסר בשלות, באימפולסיביות ובדפוסים אלימים.

הערר נדחה.

ניתנה היום, ג' באב התשע"ו (7.8.2016).

ש ו פ ט ת